

Oponentský posudek bakalářské práce Terezy Buchtové Fidlerové „*Televizní žánr reality TV z pohledu jeho tvůrců/kyň*“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2009, 64 s.

Bakalářská práce Terezy Buchtové Fidlerové si klade za cíl primárně zjistit „zda reality TV vykazuje určitý žánrový vzorec“ (s. 2) a následně jaké základní komponenty jsou tomuto žánru přisuzovány v rámci akademického diskurzu a v diskurzu tvůrců reality TV pořadů (s. 3). V souladu s vymezením své výzkumné otázky rozděluje autorka práci na část teoretickou a část empirickou.

V první, teoretické části (s. 4-37), věnované akademickému diskurzu, autorka nejprve vymezuje klíčové pojmy (žánr, televizní žánr, formát) a následně čtenáře seznamuje s problematikou názvu žánru (s. 8-11), s jeho prameny a inspiračními zdroji (s. 13-18) a jeho vývojovými fázemi (s. 19-23). Ukazuje problematičnost vztahu žánru k mimomediální skutečnosti (s. 24-26) a problém autenticity/neautenticity aktérů (s. 29-34) a v závěru teoretické části předkládá definici žánru reality TV v diskurzu mediálních teoretiků (s. 34-37).

Teoretická část čtenáře dobře uvádí do sledované problematiky, představuje hlavní koncepty, s nimiž akademický diskurz pracuje, i problémy, které na tomto poli řeší. Autorka přitom kriticky pracuje s odbornou literaturou a spolehlivě odkazuje na své zdroje. Ačkoliv je struktura teoretické části logická, nevyhnula se autorka bohužel tomu, aby se v některých pasážích neopakovala. Ačkoliv tomu tak může být i vlivem samotné podstaty zkoumané problematiky, nemůže se čtenář při čtení některých pasáží zbavit neodbytného pocitu, že „tohle už přeci před chvílí četl“. Nejmarkantněji se to projevuje u kapitol *Vývojové fáze žánru* (s. 19-20) a *V zajetí formátů* (s. 20-23), ačkoliv dojem přetrvává po celou teoretickou část.

Na část teoretickou úzce navazuje část empirická (s. 38-60), v níž se autorka na základě polostrukturovaných rozhovorů s tvůrci českých reality TV pořadů snaží dobrat jejich pohledu na žánr reality TV. Ačkoliv pojímá analýzu spíše deskriptivně a nepouští se do větších interpretací, dobře propojuje empirickou část s částí teoretickou, když výpovědi svých respondentů uvádí do souvislostí s představenými teoretickými koncepty. Jasně přitom ukazuje omezení obou sledovaných diskurzů, jejich průsečíky i to, kde se zcela mýjí.

Ačkoliv i empirickou část považuji za zdařilou, v popisu metodologie postrádám explicitní vymezení výběru výzkumného vzorku. Jakým způsobem autorka vybírala své respondenty? Jak na ně získala kontakty? Fungoval v jejím výzkumu nějaký gatekeeper? Zároveň s tím bych uvítal i více reflexivní popis průběhu výzkumu, zejména vymezení její vlastní pozice jako výzkumnice. Jaký je její vztah k produkci reality TV, respektive TV pořadů obecně? Provádí výzkum z pozice „insidera“ či „outsidera“? Podobně bych uvítal i detailnější charakteristiky respondentů. Autorka se totiž omezuje pouze na deklaraci jejich vztahu k tvorbě reality TV pořadů, přičemž opomíjí i základní demografické charakteristiky. Nebo je snad neuvádí záměrně z důvodu zachování jejich anonymity, resp. utajení jejich identity? Pokud ano, měla by tuto skutečnost jasně deklarovat.

I po formální stránce je práce zvládnutá velmi dobře. Autorka nejenže používá kultivovaný jazyk, ale práce je také až na ojedinělé výjimky prostá překlepů a pravopisných chyb. Zpočátku autorka, patrně za účelem větší „vědeckosti“ textu, zbytečně nadužívá cizí slova, např. *usance* (s. 8), *sukces* (s. 9) či *fikční* (s. 10), což je však možné pominout. Poněkud mne zarazil fakt, že práce zcela postrádá přílohu. Ačkoliv to není nijak zásadní nedostatek, přivítal bych v ní uvedený například přehled a stručnou charakteristiku zmiňovaných formátů reality TV, případně seznam formátů reality TV vysílaných v ČR.

Ačkoliv jako antropologa by mne zajímaly poněkud odlišné výzkumné otázky, např. detailní etnografický popis tvorby některého z formátů reality TV, případně typologie účinkujících v očích tvůrců reality TV, domnívám se, že předkládaná práce je příkladem výborně zvládnuté absolventské práce. Proto ji jednoznačně doporučuji k obhajobě a i přes zmiňované drobné nedostatky navrhuji hodnocení výborně.

V Praze 16.6.2009

Mgr. Martin Heřmanský